

РЕШЕНИЕ

№ 1837

гр. София, 18.03.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав,
в публично заседание на 18.02.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Весела Павлова

при участието на секретаря Петя Кръстева, като разгледа дело номер **11326** по описа за **2012** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на Т. Л. З. и Б. Л. З. от [населено място] срещу решение № РО – 725 от 06.11.2012 г. на директор на Столично управление „Социално осигуряване”, с което е отхвърлена жалбата им вх. № ЖП – 779 от 19.09.2012 г. в качеството им на наследници на починалия Л. Н. З. и е потвърдено разпореждане № [ЕГН], прот. № 68125/09.08.2012 г. на ръководител „ПО”.

Жалбоподателите твърдят, че оспорените административни актове са издадени при неправилно тълкуване на материалния закон. Поддържат, че съгласно новата редакция на чл. 94, ал. 2 от КСО, влязла в сила от 01.01.2012 г. лицата, упражняващи свободна професия, какъвто е техният наследодател, са изключени от кръга от лица, за които е необходимо спазването на изискването за прекратяване на осигуряването. Процесуалният представител на оспорващите адв. Г. твърди, че към 01.01.2012 г. наследодателят Л. З. е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и доколкото същият е подал молба за отпускане на пенсията на 21.06.2012 г. в рамките на бмесечния срок по чл. 94, ал.1 от КСО, на същия е следвало да бъде отпусната пенсия, считано от 23.01.2012 г. Моли съда да уважи жалбата със законните последици.

Ответната страна – главният директор на Столично управление „Социално осигуряване”, чрез процесуалния си представител юрк. Р. изразява становище за

неоснователност на жалбата и за законосъобразност на оспорения административен акт.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства по реда на чл. 235, ал. 2 и чл. 236, ал. 2 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК, приема за установена следната фактическа обстановка:

Със заявление вх. № МП – 52779 от 21.06.2010 г. Л. Н. З. е поискал отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст (ОСВ) по чл. 68, ал.1 – 2 от КСО. Към заявлението си лицето прилага изискуемите документи за осигурителен стаж и доход.

Видно от акт за смърт № 393 от 27.07.2012 г. Л. З. е починал на 27.07.2012 г.

С разпореждане № [ЕГН], по прот. № 68125 от 09.08.2012 г. на Л. З. е отпусната лична пенсия за ОСВ в размер на 674,79 лева по заявление, подадено на 21.06.2012 г., считано от 21.06.2012 г. Набраната сума от пенсията за периода от 21.06.2012 г. до 31.07.2012 г. е била изплатена на жалбоподателите в качеството им на наследници на починалия пенсионер.

Срещу разпореждането е подадена жалба от Т. З. и Б. З. в качеството им на наследници на Л. З. до директора на СУ „СО” и същият се е произнесъл с решение № РО – 725 от 06.11.2012 г., с което жалбата им е отхвърлена като неоснователна и разпореждане № [ЕГН], по прот. № 68125 от 09.08.2012 г. е потвърдено. Административният орган е приел, че за Л. З. правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст е придобито на 15.04.2010 г., но към тази дата същият не е имал прекратяване на осигуряването, каквото е било изискването на чл. 94, ал.1 от КС (в действащата към така посочения момент редакция). Според директора на СУ „СО” изменението на нормата на чл. 94, ал.1 от КСО (в сила от 01.01.2012 г.) не засяга вече възникнали права и съответно, е прието, че към датата на подаване на заявлението за отпускане на лична пенсия за ОСВ – 21.06.2012 г. шестмесечният срок е изтекъл и пенсията следва да се отпусне, считано от 21.06.2012 г.

При така установената фактическа обстановка Административен съд София град, IV състав направи следните правни изводи:

Видно от данните по делото решение № РО – 725 от 06.11.2012 г. на главния директор на СУ „СО” е връчено на адресатите си на 11.11.2012 г. Жалбата до АССГ е подадена чрез СУ „СО” с вх. № ЖП – 946 от 19.11.2012 г., което означава, че същата е подадена в 14-дневния преклузивен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК от надлежна страна и същата е процесуално допустима. Разгледана по същество е и основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), приложим на основание чл. 118, ал. 2 от КСО съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 – дали актът е издаден от компетентен орган, дали са спазени материалноправните и административнопроизводствените правила; дали актът е издаден в писмена форма и дали същият е съобразен с целта на закона.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган съгласно чл. 117, ал. 3 от КСО –директора на Столично управление „Социално осигуряване” в кръга на правомощията му, като е спазена изискуемата писмена форма при спазване на материалноправните и процесуалните правила.

С оспореното в настоящото производство решение № РО – 725 от 06.11.2012 г. на главния директор на СУ „СО” е потвърдено разпореждане [ЕГН], прот. №

68125/09.08.2012 г. на ръководител „ПО” за отпускане на Л. Н. З. на лична пенсия за ОСВ, считано от датата на подаденото заявление – 21.06.2012 г.

Основният спорен въпрос е по приложението на материалния закон и касае към кой момент е придобито правото на пенсия за ОСВ от наследодателя на жалбоподателите и съответно, от коя дата следва да се счита отпуснатата пенсията за ОСВ на Л. З..

Съгласно чл. 68, ал. 1 и ал. 2 от КСО до края на 2011 г. право на пенсия за осигурителен стаж и възраст се придобива при навършване на 60-годишна възраст от жените и 63 –годишна възраст от мъжете и осигурителен стаж 34 години за жените и 37 години осигурителен стаж за мъжете. В ал. 2 на цитираната норма е посочено, че от 31.12.2011 г. възрастта за пенсиониране се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с 4 месеца до достигане на 63-годишна възраст за жените и 65-годишна възраст за мъжете. От 31.12.2011 г. осигурителният стаж се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с 4 месеца за жените и мъжете до достигане на 37 години за жените и 40 години за мъжете. За 2012 г. мъжете могат да се пенсионират при навършени 63 години и 4 месеца възраст и натрупан стаж 37 години и 4 месеца, а жените – на възраст 60 години и 4 месеца и придобит стаж 34 години и 4 месеца.

Според административния орган Л. З. е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст на 15.04.2010 г., тъй като към тази дата е изпълнил условията на чл. 68 от КСО. Безспорно е, че към същата дата лицето не е прекратило осигуряването и не е упражнило правото си на пенсия. Съгласно приложената осигурителна книжка от 16.12.2009 г. З. е продължил да се осигурява като самоосигуряващо се лице и е прекратил осигуряването си на 31.12.2011 г.

Съгласно чл. 94, ал.1 от КСО(в редакцията си преди изм., в сила от 01.01.2012 г.) пенсиите се отпускат от датата на придобиване на правото, а за пенсиите за осигурителен стаж и възраст - от датата на прекратяване на осигуряването, ако заявлението с необходимите документи е подадено в 6-месечен срок от придобиване на правото, съответно от прекратяване на осигуряването. Ако документите са подадени след изтичане на 6-месечния срок от придобиване на правото, съответно от прекратяване на осигуряването, пенсиите се отпускат от датата на подаването им.

С изм. на чл.94, ал.1 от КСО, направени с § 6, т. 21 от ЗБДОО (считано от 01.01.2012 г.) е предвидена нова редакция, съгласно която пенсиите се отпускат от датата на придобиване на правото, ако заявлението с необходимите документи е подадено в 6 –месечен срок от тази дата. Ако документите са подадени след изтичане на 6-месечния срок от придобиване на правото, пенсиите се отпускат от датата на подаването им”.

Създадена е нова ал. 2 на чл. 94 от КСО (в редакцията си, в сила от 01.01.2012 г.), съгласно която пенсиите за осигурителен стаж и възраст на лицата по чл. 4, ал. 1, т. 1 - 4 и 6 и чл. 4а се отпускат от датата на прекратяване на осигуряването, ако заявлението с необходимите документи е подадено в 6-месечен срок от придобиване на правото, съответно от прекратяване на осигуряването. Ако документите са подадени след изтичане на 6-месечния срок от придобиване на правото, съответно - прекратяване на осигуряването, пенсиите се отпускат от датата на подаването им.

Спорен е моментът кога следва да се счита за придобито от наследодателя на

жалбоподателите правото на лична пенсия за ОСВ - на 15.04.2010 г. или след тази дата и дали пенсията на лицето следва да бъде отпусната, считано от 01.01.2012 г. или от 21.06.2012 г.

Съдът намира, че оспореното решение е издадено при неправилно прилагане на материалния закон.

Тълкуването от страна на административния органа на нормата на чл. 94, ал.1 от КСО е стеснително и води до заобикаляне на целта и смисъла на закона. Неправилно е прието, че Л. З. е придобил право на пенсия на 15.04.2010 г., когато е отговарял на предвидените в чл. 68 от КСО условия, тъй като към тази дата лицето е продължило да работи и не е било прекратено осигуряването. Прекратяване на осигуряването от Л. З. е настъпило на 31.12.2011 г., което означава, че от тази дата е започнал да тече 6 - месечният срок за подаване на заявление за отпускане на пенсия за ОСВ. Молбата за отпускане на лична пенсия за ОСВ е подадена на 21.06.2012 г. в така предвидения шестмесечен срок, което означава, че съгласно чл. 94, ал.1 от КСО пенсията е следвало да бъде отпусната, считано от 01.01.2012 г.

От съдържанието на предходната и от новата редакция на нормата на чл. 94 от КСО не се променя нейният смисъл, а именно, че релевантни за преценка относно датата, от която следва да се отпусне пенсията за осигурителен стаж и възраст са както условията, на които конкретно лице следва да отговаря, за да придобие право на пенсия за ОСВ (т.е. тези, които са уредени в чл. 68 от КСО), така и датата на прекратяване на осигуряването. Ако едно лице отговаря на условията по чл. 68 от КСО и въпреки това осигуряването му не е прекратено, то не може да се поставя въпроса за преценка за началото на шестмесечния срок по чл. 94, ал.1 от КСО. В този смисъл съдът намира, че и двата елемента следва да са налице, за да се прецени началото на действието на шестмесечния срок.

Съобразно гореизложеното след като датата на прекратяване на осигуряването на Л. З. е настъпило на 31.12.2011 г. и към същата дата лицето отговаря на изискванията на чл. 68 от КСО, то от 01.01.2012 г. започва да тече шестмесечен срок, в който лицето е могло да подаде молба за отпускане на пенсията за ОСВ. Заявлението е подадено на 21.06.2012 г. и на наследодателя на жалбоподателите е следвало да бъде отпусната лична пенсия за ОСВ, считано от 01.01.2012 г.

По така изложените съображения съдът намира, че жалбата на Т. З. и Б. З. се явява основателна, като оспореното решение на директора на СУ „СО“ следва да се отмени, като бъде отменено и потвърденото с него разпореждане № [ЕГН], по прот. № 68125 от 09.08.2012 г. на ръководител „ПО“. Съдът не разполага с правомощие да реши спора по същество, поради което делото като преписка следва да бъде изпратено на пенсионния орган за издаване на ново разпореждане по подаденото от Л. З. заявление от 21.06.2012 г. за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст, като бъдат изпълнени указанията на съда по прилагането на закона във връзка с определяне на началната дата на отпускане на пенсията.

Водим от горното и на основание чл. 118, ал. 2 КСО във връзка с чл. 172, ал. 2, предл. 2 от АПК, Административен съд София град, I отделение, 4 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Т. Л. З. и Б. Л. З. решение № РО – 725 от 06.11.2012 г. на директор на Столично управление „Социално осигуряване“ и потвърденото с него

разпореждане № [ЕГН], прот. № 68125/09.08.2012 г. на ръководител „ПО”.

ИЗПРАЩА преписката на пенсионния орган при Столично управление „Социално осигуряване” за издаване на ново разпореждане по подаденото от Л. Н. З. заявление от 21.06.2012 г. за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст при спазване на указанията на съда по тълкуването и прилагането на закона, дадени с настоящото решение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14 – дневен срок от съобщението и изпращането на страните на препис от решението, че е изготвено.

СЪДИЯ: